

Věřte nebo nevěřte

Zájezdový autobus firmy Zeman, obsazený do posledního místa, si v deštivém podzimním odpoledni dne 4. října 2002razil cestu zátopami postiženým krajem. V Praze Chuchlí, u Písku Protivínem a na Prachaticku zejména Husincem. Všude ještě nezacelené rány po povodních – poškozené silnice a mosty, liduprázdné a mnohde do výše dvou metrů zavhlhlé či už otlučené fasády. Tento smutný obraz vyvolával otázky. Budou lidé v tomto těžce zkoušeném kraji mít chuť poslouchat a také financovat tak rozsáhlý sborový festival, jakým se Mezinárodní sborový festival hudebního romantizmu stal? Životnost festivalu dokázaly již předcházející ročníky. Letos již počtvrté do Vlachova Březí mířily desítky sborů všech kategorií a stovky zpěváků, aby soutěžili o cenu Václava Matouška a o další pocty a uznání.

Autobus vezoucí Pražské mužské sbory (PMS) zastavil na vlachovobřežském náměstí jen proto, že zde bylo plánováno setkání s našim zahraničním partnerem, mužským sborem Hamburger Liedertafel von 1823, jenž byl rovněž na tento festival pozván. Stalo se však něco neuvěřitelného. Jejich vyhlídkový autobus se na hranicích zpozdl téměř o dvě hodiny. PMS se tedy vpozdvečer před rodným domem prof. Václava Matouška uvedly tím, že po krátkém projevu svého předsedy zapěly Foerstrův sbor *Z osudu rukou*. Ředitelka festivalu Mgr. Tatjana Tlaskalová uvítala přítomné a prohlásila festival za zahájený. Tradičně ozdobil věncem pamětní desku na domě starosta obce Vlachovo Březí ing. Petr Kubašta. A tím jsme byli vtaženi do festivalového víru i my zpěváci.

Na zahajovacím koncertě též večer jsme se přihlásili ve sportovní hale k nelehkému úkolu: zahájit koncert a tím ukázat, na jaké úrovni se bude celý festival odvíjet. Zvolili jsme si náročný sbor J. B. Foerstra *Svatý Václave*, který na slova J. V. Sládka evokuje roli tohoto světce tak, jak ji chápe a pojímá český lid po staletí. Verše „Tisíc tomu let, cos byl kníže náš, Tobě byla řada věků jako noční stráž. Ale přes Tvoou zem za těch tisíc let vln jak mořem prevalilo všelikých se béd.“ Snad nejlépe vystihují pocity návštěvníka festivalu. „Ale Tys je znal, při svém lidu stál, Tys té země nezapomněl, již jsi miloval.“ Těžko bychom hledali vhodnější skladby k zahájení než skladby Foerstrovy. Druhým sborem byla

apoteóza české krajiny – *Velké, širé rodné lány* – a ač realitou byla už podzimní krajina, českou zemi zalitou sluncem má každý z nás nejen ve své paměti, ale i ve svém srdci.

Zřejmým kontrastem k vystoupení PMS byl zpěv KS Resonance, který vede sama ředitelka festivalu. My, kteří jsme vlachovobřežská děvčata slyšeli již na prvním ročníku festivalu, se neubráníme obdivu nad tím, jak děvčata nejen vypsela, ale zkrásněl a vypsěl i jejich projev na koncertním pódiu. Je to ten nejkrásnější příklad toho, jak umění, hudba a zpěv zušlechťují člověka.

Stejně radostné zjištění provázelo i vystoupení loňského laureáta festivalu, KS Tomáše Votavy. Tento pracovitý tvůrčí kolektiv byl od loňského vítězství na MSFHR ověnčen vavříny na dalších festivalech, zejména na Svátčích písní 2002 v Olomouci a na festivalu sborového umění v Jihlavě. Je potěšující, že v jejich repertoáru zůstal J. B. Foerster, jímž se na našem festivalu *Co život dal v Míčovně Pražského hradu* tento KS uvedl.

Poté na pódiu sportovní haly ZŠ stanul SPS Slavík z Pacova, aby pod vedením sbormistra prof. Stanislava Pešičky převzal pěveckou štafetu a přiblížil ji až k pomyslnému vrcholu interpretačního umění. Všemi očekávaný bulharský sbor Aprilov-Palauzov z Gabrova (BG) zvolil svůj osobitý program, interpretovaný s úžasnou pěveckou kázní každého jednotlivce, ale nenadchl ani nezvyklými rytmy, ani folklórní harmonií uvedených skladeb.

Před zahajovacím koncertem proběhly v galerii Bomba v prostorách školy vernisáže výstavy fotografií Vladislava Hoška *Dialogy šumavských stromů* a výstavy *Osobnost Josefa Drachslera (1782-1852)*, které vhodně doplňovaly vlachovobřežské kulturní dění.

V sobotu 5. října se sjížděly do Vlachova Březí další sbory, všech vybraných v letošním roce bylo 22 z 27 předběžně přihlášených. To je jasným důkazem toho, že popularita festivalu roste.

Sobotní dopoledne bylo věnováno nácvičku ve třech ateliérech. Ve skupině A a B se nacvičovaly sborové skladby a capella (A vedl doc. Zd. Vimr – Plzeň, B prof. Kurt Dlouhy – Linec), ve skupině C sborové skladby s doprovodem orchestru pod vedením dir. Karla Haymanna (Č. Krumlov), tedy naše parketa. Program tohoto ateliéru

byl nejbohatší, bylo třeba nastudovat pět skladeb s Pošumavskou filharmonií, zkoušelo se velmi intenzivně přes dvě hodiny. Bez předběžné přípravy sbormistry jednotlivých sborů by byl úspěch nemožný. Orchester zkoušel ještě v neděli dopoledne i se sólistou.

Od 13 hodin probíhala soutěžní festivalová přehlídka, veřejně přístupná, kde se každý sbor představil v krátkém patnáctiminutovém programu, letos prvně i s povinnou skladbou, festivalové porotě a obecenstvu, tvořenému převážně zpěváky jiných sborů. Před tímto fundovaným publikem letos stanulo 14 sborů, z toho tři zahraniční. Přirozeně jsme fandili našim milým hostům, přátelům z Hamburku, ale ti zřejmě tentokrát nezvolili takový program, aby zaujali publikum a porotu. Naše sympatie k ocenění nestačily. Zvítězil a hlavní cenu profesora Václava Matouška pro rok 2002 získal Dívčí pěvecký sbor SPgŠ Kroměříž.

S největším napětím je vždy očekáván reprezentační koncert MSFHR na zámku Kratochvíle u Netolic. Letos dvojnásob. Zámek byl totiž postížen zátopami a koncem srpna nebylo ještě jasné, zda se provoz na zámku včas obnoví. Přece jen se tak stalo, a tak se ke koncertu sjížděly autobusy nejen účinkujících sborů již hodinu před zahájením. Půl hodiny před zahájením byl již sál doslova nabit posluchači. A tak se stala nám velmi nepříjemná věc, že pro naše hosty už nebylo ani jediné místočko volné, když se svou průvodkyní přijeli na zámek. A v našich silách nebylo cokoli ovlivnit.

Koncert byl v dramaturgickém plánu nazván Romantismus a soudobá sborová tvorba a také tak v programech jednotlivých sborů uváděn. Jména soudobých skladatelů – Z. Lukáše, O. Máchy, J. Laburdy, P. Ebena, J. Temla, G. B. Tománka, A. Tučapského, J. Hniličky a dalších, vedle jmen těch skladatelů, kteří české a moravské lidové písně pro sbory upravují – M. Raichla, J. Krčka, M. Uherka, O. Halmy a dalších – byla zárukou kvality skladeb tohoto večera.

Jakási pomyslná setkání pěvců zahájil SPS Hlahol Tábor a KS Chorus Minor Pardubice. První významný bod získal SPS Slavík Pacov s krásným programem sborů J. Temla, Z. Lukáše, úprav O. Halmy a S. Zimpela pod charismatickým vedením sbormistra Stanislava Pešičky. Zvuk tohoto tělesa je plný díky výborným mužským hlasům, zejména basům, a sopránům, které mají tendenci spíše intonačně stoupat než klesat, zejména ve vypjatých pasážích skladeb.

Napětí tohoto večera se zvýšilo díky křišťálově čistému zpěvu SPS Křížkovský Opava, zejména v lido-vých

písních. Nevím, zda porota festivalové soutěže měla na mysli při udílení ceny za nejlepší provedení lidové písně Zd. Lukáše či A. Tučapského. Obojí bylo úchvatné. Určité výhrady bych měl pouze k provedení Křížkovského sboru *Dar za lásku*, kdy sbormistrem K. Holešem zvolené tempo činí z této poetické skladby skladbu až nesrozumitelnou nebo díky rychlému tempu na hranici srozumitelnosti.

Dívčí pěvecký sbor SPgŠ Kroměříž nastoupil k utkání jako zřejmý favorit. Sbornistr Jan Štěpánek zvolil jen tři sbory, ty však i díky výborné sólistce rozhodly v jejich prospěch. I zde zvítězil krásný zpěv, mládí a krása umocněná neobyčejným zaujetím všech zpěvaček, které magicky ovládal i v náročných skladbách sbormistr.

Loňský laureát KS Tomáše Votavy volil pro svůj návrat úpravy moravských lidových písní. Dokázal tím, že je již schopen stejně kvalitně interpretovat skladby J. B. Foerstra, polyfonní skladby i skladby soudobých skladatelů a jejich úpravy.

Závěrem zabodoval SPS Nová česká píseň Plzeň pod vedením sbormistra Zdeňka Vimra zejména skladbami Zd. Lukáše, J. Krčka, ale i J. Laburdy na slova slovenské lidové poezie *Zelený majerán*. Sbornistrovská zkušenost Zd. Vimra a výhoda školených vyzrálých hlasů mužských i ženských umožnily, že byl sbor tohoto typu bez konkurence.

Je škoda, že organizační štáb festivalu po zkušenostech předchozích ročníků nevyřešil problematiku míst v hledišti nezbytnou regulací. Je tedy alespoň v tomto směru co zlepšit.

Novinkou letošního ročníku bylo taneční nocturno v zámeckém parku, kterým se skupina Dance Workshop z Hluboké nad Vltavou loučila s odcházejícím publikem. Myšlenka jistě krásná. Letos však v chladném večeru nebylo publikum zcela připraveno vnímat krásu pohybu v moderních tanečních kracích.

Nedělní dopolední chrámové koncerty v Prachaticích, Vodňanech a Vimperku byly další nesoutěžní přehlídkou zúčastněných sborů. A tak lituji, že se jako posluchač mohu zúčastnit jen jednoho z těchto koncertů. Zvolil jsem koncert v chrámu Navštívení P. Marie ve Vimperku. Z vystoupení sborů jsem chtěl slyšet zejména ty, které jsem neměl dosud možnost sledovat. Liberecký SPS Cum decore se sbormistrem Čeňkem Svobodou byl nejpočetnějším festivalovým sborem čítajícím 44 členů. V provedení duchovních skladeb H. L. Hasslera, A. Brucknera a A. Tučapského bylo vše, co je v představě posluchače tohoto žánru. Zejména intonační čistota a hlasová vyváženost. Náš partner HL von 1823 využil toho, že

ve svých řadách má rodilé Rusy, kteří žijí a zpívají v Hamburku. Zařadil vhodně skladbu D. S. Bortnianského *Tebe pojom*. Vrcholem jejich vystoupení byl sbor G. de Marziho *Signore delle cime*. Celého vystoupení se sbor zhostil se ctí, kultivované mužské hlasy zpívaly pod vedením prof. G. Wolfa legatem a s dynamickými odstíny. Nezapřel ale, že věkem patří do kategorie nejstarších účastníků, kteří vážili tak náročnou cestu a absolvovali náročný program festivalu.

Nedělní odpoledne na MSFHR vždy patří generální zkoušce, po níž následuje závěrečný koncert, na němž vedle orchestru účinkují všechny zúčastněné sbory, které v ateliérech připravovaly svá vystoupení. Úvodem Dvořákův *Slovanský tanec* č. 8 g moll přednesla Pošumavská komorní filharmonie za řízení dirigenta Marka Haymanna. Po úvodním slovu ředitelky festivalu Tatjany Tláskalové přednesly sbory z Tábora, Pacova, Plzně, Liberce, Prahy, Pardubic a Hradce Králové Dvořákův sbor *Vyběhla bříza běličká*. Podobně i sbory, které v ateliéru pracovaly pod vedením prof. Kurta Dlouhého, zazpívaly Brahmsův sbor *Erlaube mir*. Ve střední části koncertu byly starostou města ing. Kubaštou předány pamětní listy účastníkům, předseda poroty doc. J. Fuchs vyhodnotil soutěžní přehlídku a předal ocenění řadě sborů (viz dále v přehledu). Po vystoupení laureátů uzavřel 1. část koncertu opět orchestr Rossiniho předehrou k opeře *Lazebník sevillský*.

A capellová část byla vystřídána částí, kdy byly sbory doprovázeny orchestrem nebo orchestr hrál samostatně. V této části bych chtěl vyzdvihnout dramaturgický počín festivalu – obnovenou českou (a zároveň i světovou) premiéru díla J. B. Foerstra *Píseň bratra slunce*. Toto velmi působivé dílo na text sv. Františka z Assisi bylo dokončeno v roce 1941 a v roce 1944 za účasti skladatele premiérově uvedeno v pražské Smetanově síni Obecního domu. Rozhlasový orchestr jej provedl se Zdeňkem Otavou a Pražským pěveckým sborem Smetana. Od té doby bylo toto dílo provedeno pouze dvakrát. Vlachobřezovské provedení je tedy čtvrtým provedením tohoto díla. Má ještě jednu zvláštnost: na provedení se vedle sólisty J. Moravce podílely PMS (PSPU, PPSS a PST), dále MPS Záboj a německý sbor z Hamburku, kde autor této kantáty se svou chotí operní zpěvačkou Bertou Foerstrovou-Lautererovou po desetiletí žil a tvořil. Proto též účast MPS Hamburger Liedertafel von 1823 byla na tomto provedení více než symbolickou. Nedocenené bylo dosud, že tento německý sbor se pro tento koncert a pro koncert v Praze naučil slova textu sv. Františka z Assisi výborně česky, a tak zvuk sboru byl naprosto jednotný. Spolu s výborným dirigentským

výkonem dirigenta K. Haymanna a výkonem Pošumavské komorní filharmonie byla tato skladba vyvrcholením závěrečného koncertu a tím i letošního ročníku MSFHR. Skladby, které následovaly – 2. věta ze 4. symfonie zv. *Italská* F. Mendelssona-Bartholdyho a sbor Židů z Verdiho opery *Nabucco* jen vlastně završily opravdový um orchestru a sborů na tomto festivalu.

I deštivé počasí podmalovalo nostalgii loučení s letošním ročníkem, ještě krásnějším, než byly tři ročníky předchozí. Na šťastné shledání v roce 2003!

Každoročně je MSFHR dokumentován na videokazetách, na fotografiích, ve zvláštní příloze Březin-prvních vlachobřezských novin a našem Zpravodaji. Pro představu čtenářů zveřejňujeme exklusivní údaje, které nám poskytla ředitelka festivalu Mgr. Tláskalová:

Ke 30. 4. bylo předběžně přihlášeno	27 sborů
Z nich bylo k účasti vybráno k 15. 8.	22 sborů
Z nich se nakonec nemohlo zúčastnit	5 sborů
(Mladost Brno, Klíček Praha, B ^o Harmonie Praha, Dívčí sbor Bruntál a Mlada Moskva)	
Celkový počet účastníků letošního ročníku	647
Nejpočetnější sbor: Cum decore Liberec	44 členů
Nejméně početný: KS Bluestone Praha	4 členové
Věkově nejmladší: Kantiléna Hradec Králové	14-20 let
Věkově nejstarší: PMS a HL von 1823	nad 50 let
Soutěže o cenu Václava Matouška se zúčastnilo 14 sborů	
(z toho 3 sbory ze zahraničí)	
Orchestr Pošumavská komorní filharmonie má 40 členů	
(dirigent K. Haymann)	
Organizační štáb tvořilo šest pracovníků, asistentů (členů sboru Rezonance) bylo 18.	

Ubytování bylo zajištěno v sedmi hotelích v Prachaticích, Vimperku a Křišťanovicích u Prachatic, v penzionu u Prachatic, a ve čtyřech internátech v Prachaticích, Vimperku a Dubu u Prachatic. Stravování ve školní jídelně ZŠ (všichni účastníci včetně poroty a orchestru): 1 935 jídel, na jejichž přípravě a distribuci se jen 6 kuchařek a jejich pomocnic.

Celkový objem nákladů festivalů 380 000 Kč
 Instituce, které tradičně na MSFHR přispívají: MK ČR, Nadace CHF, IPOS Artama Praha, Komerční banka, Phare CBS a firmy z Vlachova Březí: Hatz, Kvint, Elmonn, Inos servis a další.

Ceny, ocenění a čestná uznání:

Hlavní cena prof. Václava Matouška pro rok 2002

Dívčí sbor SPgŠ Kroměříž

Cena za nejlepší provedení romantické skladby
 Vokální Harmonie Hradec Králové

Cena za nejlepší provedení lidové písně
 Dívčí sbor SPgŠ Kroměříž

Cena za provedení skladby soudobého autora na romantický námět
 Vokální Harmonie Hradec Králové

Cena za nejlepší dramaturgii
 Vokální Harmonie Hradec Králové

Cena Junior za výkon studentského sboru
 Cum decore Liberec

Cena pro nejlepší komorní sbor
 Vox Nymburgensis

Cena pro nejlepší zahraniční sbor
 Baldham kantorei Mnichov

Ocenění za dlouholetou sbormistrovskou práci
 Václav Nouza (Záboj Pelhřimov)

Ocenění za sbormistrovský výkon
 Elena Nazarova (Gabrovo-Bulharsko)

Čestné uznání za mimořádný výkon na koncertě na zámku Kratochvíle
 Křížkovský Opava

Čestné uznání za úspěšná koncertní vystoupení
 Slavík Pacov

Čestné uznání za nastudování a provedení skladby J. B. Foerstra v českém jazyce
 Hamburger Leidertafel Hamburk

Těžko si představíme, že celoroční úsilí vynikajícího organizačního štábu, vedeného ředitelkou festivalu Mgr. Tatjanou Tlaskalovou a starostou města Vlachovo Březí Ing. Petrem Kubaštou, bylo málem zmařeno srpnovými povodněmi, které zasáhly celý kraj. Vždyť některá koncertní místa byla povodněmi zasažena přímo (Vodňany, zámek Kratochvíle, Vimperk), některé penziony byly odstaveny z provozu (Husinec, Prachatice, Vimperk). Celkový rozpočet byl pokrácen cca o 100 000 Kč, protože někteří sponzoři z důvodu škod zaviněných povodněmi odstoupili od slíbených dotací. Přesto se podařilo zabezpečit technické a organizační zázemí pro konání festivalu a původní dramaturgie mohla zůstat zachována. Všem obětavým organizátorům patří právem náš dík a úcta!

Praha – Hamburg

Dvě významná evropská města, která jsou sice oddělena státními hranicemi, ale která mají k sobě i přes značnou vzdálenost velmi blízko. Spojuje je nejen evropský veletok, řeka Labe, která u nás pramení a za Hamburkem se vlévá do Severního moře, ale i kulturní dějiny v mnoha směrech.

Cestu k sobě nacházejí i lidé těchto měst. Díky paní Ireně Stoecklerové si k sobě našly cestu i naše sbory. Nejprve to byly v podstatě poznávací cesty Hamburských do porevoluční Prahy, potom zájezd PMS na oslavy 175. výročí založení sboru HL von 1823 do Hamburku v roce 1998, jehož se zúčastnil i francouzský sbor z Marseille. Letos to byl již koncertní zájezd HL s jasným záměrem – účastí na MSFHR ve Vlachově Březí a na závěrečném koncertu festivalu nazvaného Co život dal a pořádaného k uctění 50. výročí úmrtí významného skladatele, spisovatele, básníka a malíře, jakým byl J. B. Foerster. Datum tohoto koncertu bylo vybráno právě s ohledem na možnou účast Hamburských.

Ti se již v dubnu letošního roku účastnili vzpomínkového koncertu, který k uctění památky J. B. Foerstra v Hamburku uspořádal náš zastupitelský úřad. A zbývající měsíce pilně studovali skladby pro festival ve Vlachově Březí a velký koncert v Praze. Zejména Foerstrova skladba *Píseň bratra slunce* byla pro ně tvrdým oříškem, když text básně sv. Františka z Assisi měli zpívat v češtině. Náš jazyk je – jak známo – pro cizince poměrně těžký. Ale oni to zvládli na výbornou! To jsme měli možnost posoudit především my, zpěváci, kteří jsme podle přání předsedy HL vzali zpěváky z Hamburku mezi sebe.

I Magistrát hlavního města Prahy nám vyšel vstříc a přihlásil se k svému partnerství se svobodným hansovním městem Hamburkem tím, že pražský primátor Igor Němec přijal v pondělí dne 7. října 2002 v reprezentačních prostorách pražské radnice celý sbor včetně jejich doprovodu. Po slavnostním aktu měli hosté možnost prohlídky prostor radnice s průvodcem. Prohlídka končila právě v 11 hodin, a tak mohli naši přátelé sledovat defilé apoštolů za zasklenou částí orloje z opačné strany, než běžný turista. Pan primátor převzal sice záštitu nad slavnostním koncertem, ale pro naléhavé úkoly se z účasti omluvil.

Generálka proběhla jak poslední zkouška proběhnout má. Sbormistr G. Wolf si nemohl vyzkoušet postavení a zvuk sboru, sbormistr St. Pešička ultimativně požadoval vyzkoušet si postavení na dvojsbor, zpěváci se dožadovali koncertních programů a možnosti relaxace před koncertem. Větším problémem bylo, že chrám sv. Mikuláše na Malé Straně nebyl připraven na zesílení mluveného slova, a to tvořilo důležitou část koncertu. Spolu s nedostatečným osvětlením to byly rušivé momenty, které činily velké starosti nám pořadatelům.

Slavnostní koncert Praha – Hamburk s podtitulem Společná Evropa v díle J. B. Foerstra byl zahájen proti

očekávání sborem, který byl věnován skladatelem Pěveckému sdružení pražských učitelů jako jedno z prvních děl, *Svatý Václave!* Na slova Josefa Václava Sládka vystavěl tento monument patronu české země skladatel s takovou vroucností modlitby a rozhodností v závěru skladby, že jen tak mohutný chór může být pravým tlumočnickem obsahu této básně.

Po úvodních slovech tajemníka PSPU Antonína Džbánka se slova ujal čestný předseda Foerstrovy společnosti, hudební skladatel Jan Hanuš. Jeho příspěvek uvádíme bez zkrácení:

„Josef Bohuslav Foerster patří nesporně k velkým umělcům, kteří pokorně z rukou Osudu vzali svůj los a bez únavy orali, seli a rozdávali. Podobenství Písma pak dál rozvíjí, jak zrno musí nejdříve zemřít, než vstane k novému životu a jak jeho užitek je závislý na půdě, do níž padne.

Velký Oráč a Rozsévač byl Josefu Bohuslavu Foerstrovi po celý život zářivým vzorem. Zrno Foerstrovy setby, na jedné vlně laděné s poezií Josefa Václava Sládka, padlo šťastně. Vzešlo a patří bez nejmenších pochyb k erbovním klenotům české kultury. Padlo na úrodnou půdu našich sborových pěvců a vydalo užitek stonásobný. Rozsévač sklídl úspěch, slávu a lásku, jako málokdo jiný z jeho současníků.

Neomýlen kráčel poutník neúnavně dál za svým renesančním ideálem hudebníka, výtvarníka, dramatika a filozofa. Jeho zrno už nepadalo tak často na příhodnou půdu, ale do trní závisti, malosti a nepochopení, na skálu nenávisť, násilí, krutých dějinných zvratů, válek, revolucí, genocid. Co může básník lásky proti takovým apokalyptickým hrůzám? – Věren svému velkému biblickému vzoru, nezlomen rozsévá dál a věří!

Dodnes, bohužel, Velká Naděje Foerstrovyho ideálů je ještě v mlhách. Svět se stále zmitá v bolestných křečích teroru, násilí a neuvěřitelné bídy celých kontinentů. Červánky Evropy a světa a silueta prvního uvědomělého Evropana Josefa Bohuslava a Foerstra, který neznal našich malostí, nás vede: jeho víra v sílu lidského ducha, skutečné velké kultury, tolerance, oběti a odpuštění a především největšího přikázání Lásky.

V tom je velikost Josefa Bohuslava Foerstra, který ani v dobách nejtěžších nepodlehla pochybám, slabosti a věřil, že Království Velkého Rozsévače jednou určitě přijde!”

Z knihy *Poutník v cizině* přednesl poté Radovan Lukavský Příjezd do Hamburku a Rozloučení. Foerster zde vylíčil své zážitky při příjezdu do Hamburku při svém desetiletém pobytu a své rozloučení s tímto městem.

Potom už patřily prostory chrámu jen tónům – nejprve sboru *Oráč*, potom se vystřídaly na koncertních stupních sbory Zábój Pelhřimov, PSSU Most a PMS hostující německý sbor HL von 1823. Pod vedením sbormistra G. Wolfa zazpíval výběr romantických duchovních skladeb ze svého repertoáru. V dynamicky odstíněném zpěvu zněl sbor vyrovnaně a jeho zvuk slévala akustika chrámu v jeden celek, v němž nebyly patrné hlasy jednotlivých zpěváků. Vystoupení bylo zakončeno sborem F. Schuberta *Die Nacht* místo v programu uvedeném sborem A. Brucknera. Ten by totiž vyžadoval doprovodný klavír, který v kostele není k dispozici.

A capellovou část koncertu zakončil dvojsbor J. B. Foerstra *Hymnus*, dílo, které už mnoho let na koncertech nezaznělo. A mohlo zaznít jen díky spojenému úsilí pěti mužských sborů, které věnovaly přípravě mnoho času na svých zkouškách a na společném soustředění na Kladně. Vzletné tóny zpívané na slova básníka J. V. Sládka zaplnily všechny chrámové prostory. Modlitba „Ty, Bože našich otců, buď nám stráž!“ zazněla v těchto chrámových zdech snad prvně. Jsme šťastni, že byl pořízen zvukový záznam i videozáznam této historické chvíle.

Poté nastoupil Kladenský symfonický orchestr, všechny sbory, sólista Josef Moravec a pod taktovkou Vlastimila Mareše zazněla kantáta E. H. Griega *Landerkennung*, op. 31, líčící návrat norského krále Olava Trygvasona (964-1000) z vyhnanství zpět do země, aby se ujal vlády v Norsku. Skladbou bylo připomenuto životní výročí skladatele (1843-1907), 95 let od jeho úmrtí. Vzpomněli jsme tím i blízkého přítele J. B. Foerstra.

Ballata, op. 92, poměrně málo známá Foerstrova skladba pro housle a orchestr z roku 1914, byla provedena v mistrovském podání prof. I. Ženatého, který i tomuto publiku pozapomenutou skladbu skvělým způsobem připomněl.

Vyvrcholením koncertu po všech stránkách bylo provedení Foerstrovy kantáty *Píseň bratra slunce*, op. 173. Zpívat tuto skladbu ještě jednou bylo mým snem. Zpíval jsem ji už jako mladý člen PSPU v chrámu sv. Mořice v Olomouci. Musím říci, že jsem se tímto uvedením kantáty dočkal splnění svého snu, a to dokonce na dvou místech. Ve Vlachově Březí a v Praze, což bylo 4. a 5. Provedení této mistrovské skladby. Buď Bohu díky!

Posluchač koncertu v chrámu sv. Mikuláše měl možnost sledovat průběh podle programu, který pro tuto příležitost sestavil a zajistil tajemník PSPU Antonín Džbánek, který byl i autorem scénáře a režisérem koncertu. Program je hodnotným pamětním tiskem a spolu s

pořízenými audio a videonahrávkami bude tvořit významný dokument pro všechny účastníky, zpěváky i posluchače.

Byl-li uvedený slavnostní koncert uměleckým vyvrcholením koncertního zájezdu HL von 1823 do ČR, pak setkání PMS a Hamburských v aule ZŠ v Praze 8 – Libni, Na Korábě mělo být vyvrcholením našich přátelských kontaktů. Že tomu tak bylo, o tom se mohl přesvědčit kdokoli z našich přátel. Přišel i náš čestný předseda J. Kocourek, přišli i naši kolegové, kteří s námi už nezpívají. Náš „Tafelmeister“ Pepa Jedlička připravil za přispění některých našich žen (především své choti) a některých kolegů a bratří takovou tabuli, že by se za ni nemusel stydět ani interhotel. Ale to nejcennější bylo, že jsme se opět setkali s opravdovými přáteli, s nimi si zazpívali, popovídali a potěšili tím, že naše spolupráce má nějaký smysl a uměleckou hodnotu.

Do seznamu našich čestných členů přibyla další jména. Předseda PSPU předal jmenování paní Ireně Stoecklerové, která se o vzájemné kontakty našich sborů zasloužila nejvíce. Při svých návštěvách se vždy zajímala o sociálně potřebné rodiny našich členů. Při této návštěvě spolu se svou dcerou Kristiane přivezla i peněžitý dar pro postižené povodní. Ten byl předán našemu kolegovi M. Váلكovi. Právem jí tedy tato pocta náleží.

Před půldruhým rokem zemřel její manžel Werner. I on, jako tajemník sboru HL, stál u kolébky našich vzájemných kontaktů a začal projednávat a připravovat tento zájezd. Jeho realizace se však nedočkal. Byl jmenován našim čestným členem im memoriam.

Již v Hamburku v roce 1998 jsme poznali předsedu sboru HL Joachima Tanagera. Byl to on, kdo vždy se značným předstihem již od září roku 2000 s výborem připravoval tuto koncertní cestu. Proto i jemu, upřímnému příteli našich sborů, patří titul Čestný člen PSPU.

Uspořádat toto setkání Na Korábě bylo přáním našich hostů po předcházející zkušenosti, a tak patří opět velký dík kolegovi Milanu Černému, který na „své“ škole vše zorganizoval ke spokojenosti všech.

Raději nevěřte

Když se moderní zájezdový autobus Hamburských dal druhý den na minutu přesně v 8.00 hod. od Parkhotelu do pohybu, zůstali jsme a mávali jsme jen tři. Jen já, moje paní a Vláďa Vorel! To nebylo právě radostné zjištění pro sbor, kde většinu tvoří důchodci, kteří nejsou vázáni v tuto dobu pracovními povinnostmi. Nebo jste snad, přátelé, byli tak společensky unaveni? Asi příliš pohodlní, že ano?

Barry Male Voice Choir

Tak je oficiálně nazván mužský pěvecký sbor z welšského města Barry, s nímž nás též váží pouta přátelství. Jejich sbormistr Douglas Baxter je opravdovým přítelem naší republiky a zejména Šumavy a Prahy. V lednu 1998 se účastnil oslav devadesátého výročí založení PSPU a k nám přijel i se smíšeným komorním sborem s nastudovanou *Českou mší vánoční* Jakuba Jana Ryby, přirozeně zpívanou česky. I pro tento sbor je nezapomenutelným provedení této mše v kostelíku v Čechtích, kdy čerstvě napadlý sníh vytvořil tu nejkrásnější vánoční kulisu. Náš sbor byl pozván do Walesu v červenci 1997 a ani po pěti letech na nás v Barry nezapomněli. Již začátkem roku pozvali delegaci našeho sboru k oslavám stého výročí svého založení. Prvně v historii byly pozvány též naše ženy. Zázitky delegace nejlépe vystihuje

Deník Milana Černého

23. října 2002:

17.30 Tak už jsme tu na autobusovém nádraží na Florenci všichni, zdravíme se a sdělujeme si své zážitky

18.00 Odbavování a nakládání zavazadel. Usazujeme se na sedadlech 29 a 30. Foto před autobusem.

18.29 A už vyrážíme! Řidiči využívají méně frekventované trasy, jedeme přes Pohořelec a zatáčíme na Strahov a kolem hřiště, na kterém „válí“ Slávie a jedeme kolem motolské nemocnice a pak už na výpadovku na Plzeň, je pod mrakem a občas poprchává, ale celkem je teplo!

19.50 Projíždíme předměstím Plzně, na autobusovém nádraží přibíráme poslední čtyři pasažéry.

20.50 A už jsme na hranicích, vítá nás Rozvadov. Odbavení jsme rychle. Počasí se změnilo, je zima.

21.15 A už se zase jede – tentokrát už Německem – díváme se v TV na dobrodružný film *6 dní a 7 nocí*. Druhý film byl *U pokladny stál* s Vlastou Burianem.

24. října

02.00 Klimbáme, protože to spánkem nazvat nelze, prostor pro nohy je tak stísněný, že kolena se dotýkají sedadla před námi.

02.10 Jedeme Porýním a vpravo ve směru jízdy je široké údolí Rýna.

05.30 Vítá nás osvětlený Aachen neboli Cáchy – už zase klimbáme. Jana si pokládá hlavu na mé rameno a spokojeně odchrupuje.

06.30 Pořád je ještě tma, ale už jsme v Belgii – stáda skotu odpočívají na pastvinách vedle dálnice. Jana tvrdí, že jsou menší než naše krávy.

08.45 Posledním belgickým místem nebo prvním francouzským je město Veurne.

09.30 Přijíždíme k odbavovacímu komplexu – vyplňujeme imigrační lístky a stojíme ve frontě před imigračními úředníky, zajímají ho nejvíc naše zvací dopisy, podrobně je pročítá a nakonec nás blaho-sklonně propouští...

10.00 Najeli jsme do jednoho z vagonů podmořského tunelu v Calais a čekáme, až nás mašinka dopraví přes kanál La Manche.

11.05 Tak teď se to teprve rozjelo, díváme se okénky na krajinu těsně před vjezdem do tubusu, postáváme kolem stojícího autobusu a šprkáme.

11.40 Mašinka začíná brzdit a vyjíždí s námi z tunelu na anglické pobřeží.

11.50 Otvírají se vrata tubusu a vítá nás proslulý Folkstone. A už zase šviháme po dálnici směr Londýn, je krásné počasí, sluníčko svítí, ale my jsme už trochu unaveni.

13.00 Vítá nás Londýn. Proplétáme se předměstími a už jsme v centru – bezpečně poznávám Downing Street č. 10, sídlo ministerského předsedy T. Blaira, za chvíli jedeme kolem pomníku W. Churchila kolem Westminster Abbey a zatáčíme na Victoria Str. Obtížení zavazadly se přesouváme do odbavovací haly pro busy National Expres, máme 2 hodiny času, papáme řízečky, rozhlížíme se v okolí Victoria Str. a kupujeme pohledy.

14.15 Stojíme připraveni před autobusem do Cardiffu, ale řidič má čas. Do poslední chvíle se baví, a tak vyrážíme se čtvrt hodinovým zpožděním, které během jízdy vzroste na 40 minut. Sedíme velmi pohodlně, ale máme toho už „plné kecky“. Počítáme, kolik kilometrů ještě zbývá – možná, že nás zapíší do Guinnessovy knihy rekordů, protože jsme ujeli v jedné túře 25 hodin autobusem.

18.50 Konečně v cíli! Přijeli jsme do Cadřifu! Vítá nás Don Surridge s velkou vlajkou ČR – je zde i Gloria, Mr. Baxter se sestrou a Mr. Edwards s chotí. Tak čau chlape, a teď už se musíme rozejít, sedáme do připravených vozů – my s Donem a Glorií do Fordu-Rover a spěcháme do jejich domu. Zumrovi nasedají do Baxterovy krásné červené Škody Octavie a míří do Dinas Powis, vzdáleného od Barry asi 4 km.

19.30 Příjezd do Barry. Vítá nás pejsek Nina a sousedovic kočičky. Rychlá večeře: losos v těstíčku a květákové pyré. Pijeme bílé víno z Austrálie a whisky. Šprkáme, předáváme dárky a prohlížíme fotky, vyřizujeme pozdravy celé naší rodiny, popijíme kávu (Jana čaj) a pochutnáváme si na dezertu s borůvkami. Don vypráví o zážitcích z Austrálie, posloucháme při tom tlumené tóny ze Smetanovy *Mé vlasti*, ale co naplat, tělo to žádá, tělo to potřebuje, tělo to musí mít.

24.00 Jsme moc unaveni. Jde se spát!

25. října

9.00 Good Morning! Spal jsem plných 9 hodin bez probuzení (tak to patří do Guinnessovky). Očista na úrovni, trochu problémy se systémem sprchy, takže jsem se dnes sprchoval ve studené vodě. Snidaně na úrovni, různé druhy salámů, sýrů, jamy, šest různých krabic corn flakes, tak jsem neodolal a také to zkusil – vzpomínáme na naše vnučky, jak by si pochutnaly.

11.00 Jedeme na návštěvu k Andrey a Garethovi do rodinného domu Alston. Obědváme: jehněčí maso na plátcích, americké brambory, různé jamy a dušenou zeleninu. Jana se překonává – nandala si i dušenou mrkvičku. Zapijeme červeným vínem, opět z Austrálie. Následují opět sladké deserty polévané různými polevami: Venku zatím déšť a kroupy bičují silnici a buší do oken – ostrý vítr žene mraky přímo do moře.

15.30 Konečně přestalo pršet. Vyrážíme Oplem Vectra na krátký výlet (spíše projížďku) na pobřeží Stone Beach (Kamenná pláž).

16.00 Už jsme zase doma, přijel si nás vyzvednout Don, který byl zatím na zkoušce na večerní koncert. Pijeme whisky Blue Label. Odjíždíme zpět do domu Dona a Glorie, pijeme kávu a jíme velikánský dort, převlékáme se do večerní toalety a jsme připraveni k odjezdu.

18.45 Vyrážíme do místní Memorial Hall, kde bude dnešní koncert – zajíždíme co nejbliže vchodu, protože zase začíná pršet a fouká silný vítr. Setkáváme se se Zumrovými a Stibůrkovými.

19.30 Začíná koncert. Sál je nabitý posluchači. Program je velmi pestrý, střídá se sborový zpěv s profesionálními sólisty: koloraturní sopranistka a skvělý basista vzezením a la Pavarotti – melodie z *Carmen*, *Dona Giovanniho* střídá Gerswinova *Porgy and Bess*, melodie z *My Fair Lady* – celý program je výborně komentován moderátorem – presidentem sboru Mr. Garethem Howem. Nejvíce jsme slzeli u Smetanova *Věna* zpívaného česky. (Pozn. F. Z.:

Prezidentem BMV jsme byli oficiálně přivítáni a velkou poctou pro nás bylo, že sbor zařadil *Věno (A Dedication)* B. Smetany česky zpívané, a to s bezchybnou výslovností. Další poklonou byl překrásný zpěv sopranistky Jil Padfield, která na první místo svého vstupu zařadila zpěv Rusalky, *Měsíčku na nebi hlubokém* ze stejnojmenné opery Antonína Dvořáka. Překvapením pro nás bylo, že jsme mohli slyšet Griegovu *Landerkennung*, skladbu, kterou jsme zpívali na našem slavnostním koncertu, ale zde v originále, v norštině. Celý koncert byl důstojnou oslavou stého výročí, měl promyšlenou dramaturgii, využíval výborných sólistů, barytonisty a sopranistky, kodlehčení a uměleckému kontrastu). Po koncertě malá vypíjenda (anglické pivo) – a vracíme se domů. Sledujeme zprávy TV na Sky News, popíjíme portské a ještě malé toasty se šunkou a jde se spát!

26. října

08.00 Budiček, očista, snídaně opět na úrovni. Dopisují kroniku a za chvíli pojedeme do města na nákupy.

11.00 Vyrážíme do centra Barry, kde je obchodní centrum – v jednom ze supermarketů kupujeme čokoládové dárky pro naše děvčata, Gloria dělá nákupy v obchodech.

12.00 Vracíme se na chvíli domů – jen vyndáme nákupy a hned zase jedeme na výlet do Cardiffu.

13.30 Zaparkovali jsme Forda a jdeme kolem Cardiffského hradu směrem k radnici a welšskému parlamentu. Don vyjednal vstup do prostor poslanecké síně a tak si připadáme jako poslanci před hlasováním, fotíme se v těchto prostorách. Pokračujeme v procházce a fotíme se se skotským průvodcem, který funguje jako strážce vstupu do hradu.

14.30 Sedíme v cukrárně na molu zálivu v přístavní čtvrti Dockslan. Jana si pochutnává na dvou kopečcích zmrzliny a já na kávě. Pokračujeme do čtvrti Penarth, kde jsou vilky boháčů, obdivujeme jachty zakotvené v přístavišti a pomalu se vracíme.

16.30 A už zase sedíme v obýváku Dona a Glorie, pijeme kávu a pochutnáváme si na koláči sledovou polevou. V TV právě dávají sportovní zprávy, takže víme, že Manchester United remízoval s Aston Villa 1:1.

19.0 Odjíždíme na Grand party do Memorial Hall – sedíme u kulatého stolu s Glorií a Donem – servíruje se: salát z krevet, gulášová polévka, hovězí plátky s křenem, bramborem a vařenou zeleninou a výborné dortíky – (Pozn. F. Z.: Vedle výborného menu byl tento večer věnován též oslavným projevům. Po přípitku královně promluvil starosta města Barry, pak historik univerzity z Glamorganu, který

podrobně rozebral historii Jižního Walesu. Poukázal na historické kořeny vzniku sboru. O historii až po současnost promluvil prezident G. Howe a současnou problematikou se zabýval sbormistr D. Baxter. Konečně přišla řada i na nás. Pozvaná delegace z Norska se omluvila a zaslala krásné květiny na každý stůl v barvách norské vlajky. My jsme jako jediná zahraniční delegace poděkovali za pozvání, za přijetí, za krásný koncert, předali pozdravy našich členů a předali dárky od našeho sboru: pro BMV porcelánovou amfóru s kobaltovým dekórem a s obrazem kytice ve zlatém rámu, pro předsedu a členy výboru pragensie, knihy a naše CD. Panu sbormistrovi obrazovou publikaci Šumava a CD z koncertu v Míčovně. Spolu s našimi ženami jsme v sextetu zazpívali naše dvě lidové písně – *Ha ty svatýj Vavřenečku* a *Ej, od Buchlova* a welšskou, česky zpívanou *Blíží se noc*. Byli jsme odměněni potleskem nevím, zda nepatřil naší odvaze vystoupit na slavnosti). Pije se francouzské víno Chardonay.

27. října

00.30 Už jsme doma – předáváme dárky Donovi – pije se káva a šprká o politice.

07.30 Good morning, Jana. Budím se brzy a dívím se, že je tak málo hodin uvědomuji si, že dnes v noci se i tady změnil čas, a proto nemusíme pospíchat. Pokouším se rozsvítit v koupelně, ale Don mne upozorňuje, že je venku silná vichřice a „vypadl“ proud a tak budeme čerstvější po sprše ve studené vodě!

08.40 Už zase sedíme v obýváčku, opravili vedení a jde proud, a tak sledujeme v TV zprávy ze sportu i ze světa.

09.0 Snídaně: vajíčka na tvrdo, toasty s medem nebo jamem, černá káva. Šprkáme o všem možném a venku zatím fučí silný vítr, Don vybírá podběrákem listy z bazénku, kde mají zlaté rybky. V TV hlásí, že silná vichřice potopila blízko skotského pobřeží loď a nad La Manchem se ve větru zřítíla helikoptéra, v dalších zprávách ukazují záběry z Moskvy, kde řádili čečenští teroristé v divadle. Ukazují také mladíky, kteří tři týdny odstřelovali lidi kolem Washingtonu.

11.0 Vyjíždíme na lunch do Dinas Powis. Restaurace má název Cross Keys. Jana má opět „bobky“, vybíráme jí speciální pokrm: kuřecí plátky s pomfrity, my si dáváme Rumsteak s velkou oblohou a zapíjíme pivem. Pokračujeme autem do supermarketu Morrison, kde si včera Glorie objednala zboží pro dnešní party – vracíme se domů s nákupy, Gloria zůstává doma a my opět vyrážíme autem, tentokrát jedeme vyřídít vzkazy Lojzy Stehlíka Mrs.

Fawcett a potom pokračujeme na senzační vyhlídku na moře (Channel). Stojíme s autem na nejvyšším místě vyhlídky a sledujeme postupující větrnou bouři spojenou s deštěm – pokoušíme se o fotografování moře, ale je to velmi obtížné, protože vítr je tak silný, že máme co dělat, abychom neupadli – zalézáme rychle do auta a sledujeme několik minut postup dešťové fronty nad mořem – vracíme se lesnatou krajinou kolem golfových hřišť a prohlížíme škody, které napáchala noční bouře na porostu.

16.00 Už zase sedíme v obývacíku u Glorie a pijeme kávu, fenka Nina se lísá kolem nohou. Sledujeme v TV fotbal Westham United – Everton 0:1.

(Pozn. F. Z.: My jsme v neděli s Douglasem a jeho sestrou odjeli Octavií na oběd do překrásné welšské hospůdky severně od Cardifu, pochutnali si ba specialitě z lamího masa (chutná jako jemné jehněčí maso). Po obědě jsme chtěli navštívit ruiny středověkého kláštera Tintera Abby, ale pro silné poryvy větru byl celý areál uzavřen, hrozilo nebezpečí zřícení. Vzali jsme zavděk krátkou prohlídkou rázovitého města Chepstow a jeho hradu. Na večerní návštěvu u Dona a Glorie jsme přesedli do Škody Fabie, kterou řídila z pochopitelných důvodů Douglasova sestra. Douglas je velmi milý, společenský člověk.)

19.30 Přichází návštěva: Zumrovi, Baxterovi, Stibůrkovi, Edwardsovi a 1 pár známých – šprkáme – zpíváme v sextetu: *Ha, ty svatýj Vavřenečku, Padá, padá rosenka, Zelení hájové, Žádný neví.* Pije se whisky, pálenka z Kosova, červené víno z Francie. Zpíváme: *Bratři, veselme se...*, otevřen je výborný studený bufet, který připravila Gloria s Janinou – abych nezapomněl: na vstupních dveřích je plastický plakát s kostlivcem a pavoukem a u toho nápis: *Welcome on party.* Na ukončenou sedám ke klavíru a zpíváme *Za rok se vrátím* a *Poslední valčík*.

23.30 Je konec a jde se spát!

28. října

06.15 Good morning.

07.30 Snídaně-toasty s míchanými vajíčky, čaj, káva

08.00 Vyrážíme s Glorií a Donem autem zpět do Cardiffu, loučíme se s fenou Ninou, je nádherné počasí, obloha jako vymetená a sluníčko oslňuje naši výpravu. Najíždíme do kolony vozů, které se jen líně posouvají po dálnici, všechno je ucpané, začíná se pracovní týden. Don nám přeje vše nejlepší ke státnímu svátku.

08.50 Cardiff: pospícháme s kufry na zastávku autobusů směr Londýn. Stibůrkovi a Zumrovi už nás netrpělivě

očekávají. Loučíme se v objetích a polibcích a děkujeme za vše, co pro nás udělali...

09.00 Autobus vyráží na cestu. Už zase frčíme, tentokrát do Londýna, cesta rychle ubíhá, sluníčko pořádně pere, a tak se musíme osvěžovat air condition, zkusíme také WC – je malinkaté, ale se vším komfortem zařízené. Při návratu uličkou v auto-buse jsem se omylem opřel o hlavu nějakého Inda v domnění, že je to opěradlo .

12.40 se zpožděním projíždíme do Londýna na Victoria St. V cestovním středisku kupujeme lístky na okružní jízdu, které budou platit až do zítřka do 15.00 – stojí to asi 14.70 GBP. Současně kupujeme také lístky na metro – žlutá linka Circle, pachtíme se se zavazadly ulicemi Londýna, protože vstup do metra je o několik bloků dále. Trochu zmatkujeme v nástupišťích, ale zvládli jsme to a za 1.60 liber jedeme ze stanice Victoria St. do stanice Bayswater, kde vystupujeme a opět se pachtíme se zavazadly k hotelu. Nacházíme správnou ulici a konečně i hledaný Barons hotel, kde se však právě uklízí a je strašný bordel. Necháváme si zde zavazadla a spěcháme Hyde Parkem ke stanici vyhlídkových autobusů Marble Arch. Projíždíme Londýnem a posloucháme ve sluchátkách průvodní slovo – Jana si to vyladila v němčině a já v angličtině. Projíždíme základní trasou a obdivujeme památky již večerního Londýna.

19.0 Vylézáme opět k Marble Arch a jdeme na večeri do restaurace Swan (Labuť) – dáváme si šunku s oblohou a pivo v ceně 10 liber – Janu omýváme, když si uvědomuje, že je to na naše peníze 500 Kč a odmítá cokoli pozřít – vracíme se na hotel v rozmaru, loučíme se na pokojích a děláme si pořádek v zavazadlech: Já dopisuji kroniku a dívám se na TV –

22.30 a jde se spát – zítra je také den.

29. října

06.30 Good morning! Pouštím TV, pořad London Breakfast a ještě zalézám do postele – ukazují, jaké škody napáchal orkán, který řádil po celé Británii a pravděpodobně i na kontinentu.

07.0 Vstávám a očistu dělám jen u umývadla, protože sprcha je nějak porouchaná – Jana mne střídá a pak už dobalujeme poslední zavazadla, protože budeme opouštět pokoj – rychle dobalujuj a jde se na snídani do suterénu hotelu, kde přímo v bytě majitelky je už čistě prostřeno a na stůl se nosí káva nebo čaj a opečené toasty s máslem a dvěma druhy jamů. Vyjednáváme si ještě možnost uložení zavazadel v místnosti, kde jsme snídali a pak už Hurá do Londýna. Ještě dokupujeme v blízkém obchodě bagety do

autobusu a pak již rázujeme známou trasou Hyde Parkem ke stanici okružních vyhlídkových autobusů u Marble Arch. Brzy přijíždí náš bus s černým šoférem a my zase obdivujeme další památky Londýna – tentokrát jsme vystoupili na Whitehall street a jdeme k Buckinghamskému paláci.

11.30 Přišli jsme včas, právě se připravuje každodenní přehlídka Královské jízdni gardy (Queens Horse Guard Parade). Protlačujeme se do první řady a fotíme – po přehlídce jdeme do Downing Street, ale č. 10 zrovna je zakryto lešením, protože ho opravují, vracíme se tedy na Traffalgar Square, kde se fotíme pod Nelsonovým sloupem. Hledáme usilovně stanici okružního vyhlídkového autobusu, na který máme od včerejška zakoupené lístky, které platí 24 hodin. Stanici jsme šťastně našli. A kdo, myslíte, že seděl za volantem? No, jistě, samozřejmě, týž černý šofér, který nás už vezl ráno – jedeme s ním ke katedrále (St. Pauls) a stoupáme po schodech až k otáčecím dveřím do chrámové lodi, kterou však prohlížíme jen od kasy (vstup 6 liber) a je už málo času – chtěli bychom ještě stihnout projížďku po Temži, kterou máme zaplacenou v ceně lístku na vyhlídkový autobus společnosti The Original Tour – zjišťujeme, že si to ale už z časových důvodů nemůžeme dovolit, a tak během jízdy autobusem operativně měníme plán a jedeme až k Westminster Abbey – na blízkém tržišti kupujeme za 5 liber krásnou kytici a připínáme stuhu v národních barvách, kterou vezeme z Prahy.

14.30 A už jsme na místě srazu s generálem Kašparem, ale nikde ho v davu lidí nevidíme – rozhlížíme se a v momentě nás objevuje uniformovaná služba katedrály a po odpovědi na otázku: „Are you Czechs from Prague?“ nás vybízejí, abychom je následovali a zavedli nás až k pamětní desce padlých čl. letců. Vládní delegace vedená ministerským předsedou Vladimírem Špidlou položila na tomto památném místě v ambitech opatství kytici. Naše kytice se stuhami byla položena vedle ní. V závěru tohoto aktu nám premiér Špidla poděkoval za uctění tohoto památníku. My jsme sem ale přišli též vzpomenout na nedávno zemřelého generála Josefa Bursíka (viz Zpravodaj č. 46-47/2002). Jeho ostatky byly vpředvečer našeho státního svátku uloženy v Brookwoodu na čl. hřbitově, a tak naše vzpomínka jeho oblíbenými písněmi – dle přání gen. Kašpara – *Zelení hájové* a *Žádný neví, co jsou Domažlice* byla přijata přítomnými s povděkem právě zde. Ti nás též požádali o zazpívání čl. hymny *Kde domov můj* a *Nad Tatrou sa blýská* na závěr. Na věčnou paměť našich hrdinů!

Hovoříme s ostatními generály, ten, co se mnou navázal kontakt, je z Českých Budějovic, z Lineckého předměstí. Po něm jsem dal interview redaktorce BBC, takže to prý bude ve zprávách.

16.00 A už zase jedeme naším busem Original Tours zpět k Marble Arch (tentokrát jsme neměli takové štěstí a čekali jsme půl hodiny). Spěcháme Hyde Parkem do našeho hotelu Barons pro zavazadla, obtěžkáni klopýtáme do stanice Bayswater Station na metro. Už jsou z nás Londýňané, nastupujeme na správném nástupišti do správného vlaku a vystupujeme přesně, i když je venku už tma (metro totiž jede místy i na povrchu, jako v Praze). Obtěžkáni vylézáme na Victoria Station a šlapeme téměř 2 km se zavazadly do Coach Station, kde jsou busy pro zahraničí – a už se řadíme do fronty na stanovišti č. 11, kam najíždí náš autobus London – Prague spol. Capital Express. Nakládáme zavazadla a jdeme se posadit na sedadla, tentokrát jsme všichni pohromadě.

18.30 Autobus vyrazí na zpáteční cestu. Tentokrát je v autobuse větší prostor pro nohy – projíždíme předměstími Londýna. Už je tma, ale všude plno světel, pomalu začíná i vánoční výzdoba ulic.

21.0 Stojíme ve Folkestone před Tunnelem a služba nám říká, že za dvě minuty nás ustí do vagonu, ale stojíme dobrých 30 minut, než nás vpouštějí – dovídáme se, že od 8.00 do 15.00 tunel „nepremával“, protože do hlavní trafostanice uhodil kulový blesk, a proto byl tunel vyřazen z provozu a veškerá doprava šla pomocí trajektů po moři. Konečně

21.30 nás vpouštějí dovnitř – kupujeme si pivo u našeho řidiče a šprkáme za autobusem – pomalu se rozjíždíme, ve

22.10 už jsme na druhém břehu v Calais – oslavujeme to hltm višňové pálenky a za chvíli jedeme dále po francouzských a belgických silnicích.

30. října 2002

03.00 Stavíme na Rastplatzu v okolí Aachen. V autobuse je dost teplo, a tak je jenom žízeň na pivo, Jana si kupuje minerálku, jinak máme ovocná pitíčka – už zvečera po výjezdu z Londýna jsme si dali salám, sýr a bagety, takže teď už jen pivo a pivo.

08.15 Další Rastplatz s kafičkem, horkou čokoládou a lineckými koláčky, jsme už za Frankfurtem nad Mohanem.

10.00 Projíždíme po dálnici kolem Würzburgu.

11.0 Stojíme na hranicích Waidhaus-Rozvadov, za 20 minut pokračujeme dál.

12.20 Projíždíme Plzní.

13.40 Vítá nás Praha. Skončil velmi pěkný zájezd, pokračujeme domů metrem a loučíme se.

Pozn.: šprkání = tlachání, bavení se, rozmlouvání.

Pozn. F. Z.: Jsme šťastni, že se nám podařilo splnit vše, co jsme si předsevzali při této náročné cestě. Náš dík patří Milanu Černému, který byl naším mluvčím a organizátorem naší cesty. Pepa Stibůrek byl naším ekonomem a zajistil a dopravil do Barry náš reprezentační dar. Obdiv patří i našim ženám za to, že vydržely až do konce náročné podmínky reprezentace.

Galerie jubilantů

Jan Voříšek – V hudbě život Čechů (B. Smetana)

„Narodil ses v Dolním Újezdě. V autoatlasu ČR jsou Dolní Újezdy dva. Jeden u Přerova, druhý u Litomyšle. V podrobném atlase by jich bylo jistě ještě více. Který je ten pravý?“

„Ten u Litomyšle, zde byl můj otec rolníkem, ale už když mi byly čtyři roky jsme se přestěhovali do Humpolce. Tam jsem prožil své dětství a jinošství.“

„Platí u Tebe ono rčení Co se v mládí naučíš, v stáří jak když najdeš?“

„Máš-li na mysli muziku, pak to platí stoprocentně. Muzikou jsem byl obklopen od mládí. Na housle jsem hrál již od třetí třídy. Jako primán v realce jsem začal hrát na violoncello. Záhy mne můj učitel zařadil do humpoleckého orchestru, se kterým jsem spoluúčinkoval na koncertech až do konce války. Jako kvartán jsem přišel jednou na hodinu cello a bylo mi oznámeno, že musím nahradit hráče na eufonium, který byl náhle nasazen do říše. Dostal jsem po něm nástroj a po třidenním výcviku jsem šel hrát s místní dechovkou na pohřeb. S humpoleckou dechovkou jsem pak hrál až do odchodu na studia do Prahy.“

„Prozrad' našim čtenářům, co je eufonium.“

„Eufonium (také baryton) je žesťový melodický nástroj s notovým záznamem v basovém klíči. Spolu s baskřídlovkou (také tenorem) notovanou v houslovém klíči tvoří melodickou dvojici.“

„Jak se tvůj život odvíjel dále?“

„V šestnácti letech jsem na rolnické škole založil malý orchestr, se kterým jsme hráli populární programy k poslechu. Později, kolem 1943 to už byl čtyřicetičlenný orchestr mladých z Humpolce a okolí. Dirigoval jsem již koncerty s téměř klasickým obsazením (pouze hoboje jsme suplovali dvěma C klarinetami a fagot jsme měli jen jeden). To jsme už měli náročnější programy, např. předehru k *Hubičce*, hráli jsme koncertní valčíky, slavné koncertní

polky a pochody. Dirigoval jsem také i divadelní orchestr při slavné Tylově *Fidlovačce*.“

„Po maturitě jsi odešel studovat do Prahy. Nezvolil jsi však hudbu, ale matematiku a deskriptivní geometrii na Univerzite Karlově. I během studií tě však hudba často zlákala. Prozrad' nám, s kým jsi hrál v Praze.“

„Díky náhodnému setkání se saxofonistou, který rovněž studoval matematiku, jsem se dostal jako pozounista do kapely trumpetisty E. Parmy, pak do orchestru J. Maliny, V. Zelinky a dalších. Při zájezdech orchestru Karla Vlacha na zahraniční turné jsem hrál v orchestru divadla ABC na řadě představení *Balady z hadrů* při slavné dvojici Jana Wericha a Miroslava Horníčka a ve hře *Slaměný klobouk* s Milošem Kopeckým a Rudolfem Deylem mladším. Jeden z pozounistů, posluchač 4. ročníku konzervatoře, mne vzal na generální zkoušku *Dalibora* s Pražskou zpěvohrou. Tam pan dirigent Klíma zjistil, že jin chybí jeden pozounér na představení *Prodané nevěsty* v Karlínském divadle. Byl jsem vyzván k zaskoku a hrál jsem v této opeře přes 40 let až do jejího zániku roku 1991. Posledních 10 let jsem byl místopředsedou tohoto souboru.

V pražské zpěvohře dirigoval i Z. Tomáš, který mne vzal do symfonického orchestru Pražského Hlaholu. S ním jsem hrál na všech jeho koncertech až do jeho zániku v devadesátých letech.“

„Po studiu obvykle následovala vojenská prezenční služba. Byl jsi na vojně?“

„Muzika mi pomohla přežít i dlouhé dva roky na vojně v Jincích. Zde byla posádková hudba, jejíž kapelník dlouhodobě onemocněl a mne udělali za něj na půl roku kapelníkem. Na vojně jsem také dirigoval pěvecký sbor.“

„Učil jsi v Praze?“

„Po vojně jsem učil na Hanusově jedenáctileté střední škole v Praze Nuslích a dalších školách na obvodě Prahy 4 vedle matematiky a deskriptivní geometrie po tři roky též hudební výchovu ve všech šestých a sedmých třídách. Díky otci našeho O. Duzbaby jsem jednou zaskočil na výchovném koncertě pro děti pražských škol v Městské knihovně s Orchestrálním sdružením Pražských učitelů a s tímto orchestrem jsem pak 8 let hrál každým rokem asi na čtrnácti výchovných koncertech.“

„Jak ses dostal k našemu Sdružení?“

„Přišel čas, kdy mne začaly opouštět mé zuby, a tak jsem uvažoval o návratu k violoncellu. V této době jsem byl Pepou Kocourkem přesvědčen, že se mohu zapojit do sborového zpěvu v PSPU a po přijímací zkoušce v prosinci 1981 jsem byl zařazen do barytonu.“

„To bylo již za éry pana profesora Šídla, který dokázal ocenit hudební vzdělanost u zpěváků a jich si pak vážil. Takové postavení jsi měl i u pana sbormistra Kepřta a máš dosud. Se Sdružením jsi absolvoval řadu krásných koncertů a řadu krásných zájezdů. Bylo ještě něco něco pro Tebe zvláště zajímavého na činnosti tohoto sboru?“

„Nečekala mne tu jen vokální příprava základního repertoáru. Záhy jsem byl uchopen Rudolfem Stonjekem a zařazen do smyčcového kvarteta spolu s kolegy Jeřábkem a Rybou. S tímto kvartetem hrají dosud. Postupně se k nám přidali kolegové Šepek (viola), Klíma, Ungr, Řehoř (housle), Makovec (kytara), Kalina (banjo), Hládek (mandolína), Holeček (basa), Višek (klavír), Štembera (bicí) a při PSPU vznikl známý Šmidliboys. Ten hrál na řadě akcí doma i v zahraničí. Uspořádal mnoho koncertů pro důchodce, benefiční koncert pro stavbu Divadla na Fidlovačce, doprovázel spolu s Dušanem Machovcem PSPU při známých Steckerových koledách v Hlaholu. PSPU jsme rovněž doprovázeli na koncertě pro Sokol v Praze 7. Je zřejmé, že pro toto netradiční hudební těleso bylo třeba aranžovat více než sto skladeb.“

A tuto úpravu by nebyl schopen vytvořit nikdo jiný, než všestranný muzikant, jakým jubilant opravdu je. K tomu jenutno přičíst jeho činnost pedagogickou a vědeckou. Přednáší stále ještě na katedře matematiky Vysoké školy ekonomické jako docent, doktor a kandidát věd.

Milý Jendo, chtěli bychom Ti u příležitosti Tvých 75. narozenin (30.10.) poděkovat za dlouholetou uměleckou a organizační činnost v našich sborech a popřát ještě dlouhá léta zdraví a životní pohody uprostřed Tvých nejdražších a přátel.

Co připravujeme

17.11. Vzpomínková slavnost k výročí 17. listopadu před kolejí J. Hlávky v Praze 1, Jenštejnská 1.

7.12. Koncert z díla J. B. F. s Kladenským symfonickým orchestrem v Divadle na Kladně. Zkouška sborů s orchestrem v 16 hodin, zkouška sborů v 17 hodin, koncert v 19 hodin. Odjezd v 15 hodin z Hradčanské.

14.12. Společný koncert s italským sborem Claudio Monteverdi v kostele sv. Mikuláše od 16 hodin. Náš program: *Cantate Domino, Domine, non sum dignus, Modlitba, Koleda* (Srňka), *Signore delle cime* (G. Marzi).

19.12. Vánoční koncert s DPS Klíček v kostele sv. Tomáše na Malé Straně. Zkouška v 16.30, koncert v 18 hodin. Zveme všechny své příznivce. Vstupné 50 a 20 Kč.

21.12. Natáčení ČT, beseda s dirigentem L. Peškem ve studiu. Hodina bude oznámena.

Kalendárium podle J. Němejce

Narozeniny: listopad: 4.11. Vl. Hanzlík (75), 5.11. A. Fišer (70), L. Klíma (42), 6.11. J. Stibůrek (63), 10.11. M. Černý (71), 12.11. Vl. Vorel (62), 14.11. P. Bach (62), 16.11. M. Mleziva (77), 22. 11. Al. Stehlík (68), 23. 1. St. Pfeřček (68); prosinec: 3.12. B. Hladík (55), 23.12. R. Stonjek (86).

Jmeniny: listopad: 4.11.Karel Brožek; prosinec: 3.12. František Vlček, 18.12. Miloslavové – Mleziva, Samek, Válek, Šepek.

Přejeme všem pevné zdraví!

Do řad osmdesátníků se zařadil 22.10. náš čestný člen Bohumír Čanda. Tento nenápadný kolega ještě velmi pomáhá našemu Sdružení tím, že kolportuje náš Zpravodaj v Nuslích, Vršovicích, na Vinohradech a Žižkově. Děkujeme mu touto cestou a přejeme pevné zdraví!

Přirůstky do seznamu videokazet a CD (viz Zpravodaj č. 44): Video *Hrobové se otvírají – noc*, ČT2, vysíláno 3.11.2002 (20 minut; Festival ve Vlachově Březí, ČT1, vysíláno 5.10.2002 (2 minuty). Slavnostní koncert v Míčově 7.10. (videonahrávka, 2 CD, 1 hodina 30 minut).

Předplatné na rok 2003

Náš Zpravodaj si i letos můžete zajistit tím, že zašlete 100 Kč na naši adresu poštovní poukázkou. Pokud budete dávat příkaz k převodu na náš účet č. 575 765 063/0300, uvádějte vždy svůj variabilní symbol. Jinak je platba neidentifikovatelná. Váš VS je uváděn na obálce naší zásilky Zpravodaje.

Hezké vánoce a šťastný nový rok 2003

přeje redakce

Uzávěrka tohoto dvojčísla: 10. 11. 2002. Na vydání spolupracovali Fr. Zumr (neoznačené příspěvky), T. Tláskalová, J. Voříšek, M. Černý, J. Němejc. Na vydání a distribuci se podíleli St. Sedláček, P. Štěpnička, a B. Čanda.
Vydává PSPU, Jihlavská 609, 140 00 Praha 4 – Michle, tel./fax 261262517, IČO 16188161.